

SANTIAGO

¹ Anin in Santiago in ajsamajel rxin ja Dios in chakaja' in ajsamajel rxin ja kajaw Jesucristo. Wach'alal, anin ntakel rutzil ewach ja rix cablajuj tribu aj Israel ja rixchictajnak ixbenak nojel nat nakaj.

² Wach'alal, ja tok newil je'e prueba chipan ja rec'aslemal congana ta nixquicot rmal, ma quixbison ta. ³ Queri' nbij chewe como ewotak chi ja prueba jari' nk'alasani jani' ja yukulbal ec'u'x ruq'uin ja Dios, ewotak chi wi c'ol epaciencia chi rcoch'ic ja prueba quewa' rc'amoto chewe ri', más na nq'uiyi ja repaciencia chi rcoch'ic ja jule' chic prueba ja penak chewach. ⁴ Teya'a' lugar tre ja paciencia chi nsamaj pa tak ewanma, teya'a' lugar tre chi nwinakarsaj nojel rwach ja rutzil xin Dios. Quirtari' neban jutz'it utzc'a chi nq'uiyi utzc'a chi nwachini nojel rwach ja rutzil pa tak ewanma utzc'a chi majun ja maquita tz'akat tre ja rewanma. ⁵ Ja wi ec'oli chewe wi c'o je'e ja matich'obtaj cumal nak rjawaxic chi nqueban tiquic'utuj tre ja Dios, arja' nuya' chique chi nch'obtaj cumal nak nqueban. Arja' nuya' chique xa nak ta nec'utun tre in nojel ruc'u'x nuya' chique, ma pa ch'olinem ta. ⁶ Xarwari', rjawaxic chi yukul quec'u'x ruq'uin tok nguic'utuj tre, maxta xa ca'i' quec'u'x. Ja wi xa ca'i' ac'u'x jari' at junan ruq'uin ja nimak tak baloj pa mar, ma jun ta rubey, xa bar ta tri' nc'amarel wi' rmal ja ik'.

⁷ Ja winak ja queri' nqueban maxta tiquech'ob kaj chi c'oli nyataj chique ja netajini nquic'utuj tre ja kajaw Dios. ⁸ Ja c'a wi xa ca'i' ac'u'x nac'utuj tre ja Dios tri' ntz'at wi' chi queri' rbanic ja rac'aslemal chaka ma at ch'obol ta, ma c'ayew ta naq'uex ana'oj.

⁹ Ja meba'i' chewe quequicot rmal chi congana nimak quek'ij netz'at rmal ja Dios. ¹⁰ Ja c'a biyoma' chewe quequicoti chakaja' rmal chi ch'obtajnak cumal chi e cani' tak meba'i' chwach ja Dios. Queri' nbij chewe como eje'e' e cani' rusi'j k'ayis xa noc'o rwach. ¹¹ Ja tok congana rwak'ij nchakiji ja k'ayis in ntilto'i ja rusi'j, queri' nuban, ba la noc wi' ja rcoloril. Queri' c'a quibanic ja biyoma' chakaja', eje'e' quimajon rbanic ja quinegocio tok chaka jalal necami.

¹² Kas qui'il chique ja necoch'owi ja prueba ja nk'ax je'e chiquij. Ja tok nquech'ec ja prueba jari' nquic'utbej chi ni katzij wi' chi c'o yukulbal quec'u'x ruq'uin ja Dios. Ja wi queri' nqueban c'ac'ari' xtiyataj chique ja premio jari' jun utzlaj c'aslemal ja mta q'uisic trij, jari' premio rtzujun ja Dios chique canojelal ja ne'ajo'n rxin. ¹³ Ja wi c'o jun chewe nuna' kaj chi c'oli ntakchi'in rxin chi rbanic ja il mac maxta tibij chi Dios takchi'in rxin. Como ja Dios majun nak ta xtitakchi'in ta rxin chi rbanic ja ritzelal nixtac'a arja' ta xtitakchi'ij ta jun chi rbanic. ¹⁴ Pro ja nwinakarto wi' tok noktakchi'ixi chikajujunal jari' tok c'oli nkayarij kaj pa tak kanma ja nokruban engañar in kas pan

ekal nokrujic'. ¹⁵ Ja ma utz ta je'e nkayarij kaj pa tak kanma kas pan ekal nq'uiyi, tok nq'uiswani nalaxi ja il mac pa tak kanma. Ja c'a il mac tok q'uiynak chic xa camíc rc'amonto.

¹⁶ Chak'laj wach'alal maxta teban kaj engañar ewi' eyon, ¹⁷ ja Dios ni ruyon wi' utzil ja nuya'to. Xa nak ta rutzil nkacochij, xa nak ta ja nsipax chake ja majun itzelal rc'an jari' chila' chicaj npi wi', ja katata' Dios arja' ntakoto. Ja luz ruq'uin ja Dios npi wi' nojelal cani' tre k'ij, ic' in ch'umil, in arja' mta jutij xtiq'uextaj ta, ni utz wi' ja nuban, ni mta wi' k'ekumal rc'an. ¹⁸ Ja xuban, xuya' chake chi kac'axaj ja utzlaj tzij xin Jesu-cristo in rmalari' xokalax chic jutij in kawil ja utzlaj c'aslemal. Queri' xuban chi xokoc nabey tak cosecha chiquewach ja jule' chic winak como nijawari' rvoluntad ja rchominto.

¹⁹ Chak'laj wach'alal, más na nc'atzin chake chi nkaya' kaxquin tre ja nbix chake chwach ja maxco' noktzijoni, in maxta ma c'ayew ta tipit ewayewal. ²⁰ Queri' nbij chewe como ja rayewal ni majun utzil xin Dios rc'amonpi ta. ²¹ Rmalc'ari' nbij chewe, teya'a' can jutz'it nojel ja xa ntz'ilorsaj ja rewanma. Janila ritzelal nalaxi in nq'uiyi pa tak kanma ja rok winak, teya'a' can nojelal. Nojel ec'u'x nojel ewanma teya'a' ewxquin chi rc'axaxic ja utzlaj tzij ja ticon chic pa tak ewanma rmal ja Dios, jari' utzlaj tzij janila rchok'ak', nixruto' chipan ja rewil emac chijutij.

²² Pro ja utzlaj tzij maxta chaka tec'waxaj, tebana' cumplir ja nbij. Ja wi chaka nec'waxaj

jari' xa eyon neban kaj engañar ewi'. ²³ Queri' rbanic como ja xa chaka nac'waxaj jari' at junan ruq'uin jun achi ja nutz'at rwach pan espejo. ²⁴ Pro chaka nutz'at. Chaka maril ntz'attaj rmal nbe in nmestaj jani' nca'yi. ²⁵ Pro ja wi nojel ac'u'x nojel awanma naya' awxquin chi rc'axaxic ja utzlaj tzij xin Jesucristo in wi ni matatanba' wi' rni-maxic jari' quicotemal xin Dios rc'amonpi chawe. Queri' rbanic como ma chaka ta nac'waxaj como matamestaj pro naban cumplir ja nbij chawe. Ja utzlaj tzij xin Jesucristo majun ja maquita tz'akat tre, jari' nokwasanel libre.

²⁶ Ja wi nach'ob chi congana animan ja Dios pro wi matak'il pan achi' jari' xa naban kaj engañar awi' ayon, jari' majun noc wi' ja rareligión, mta noc wi' ja chaka nabij chi animan ja Dios. ²⁷ Ja religión ja kas utz ntz'at rmal ja katata' Dios in nuc'ut chi katzij chi animan ja Dios quewa' rbanic ri', jun, natbe cuq'uin ac'ala' ja ma ec'o chi ta ja quitata' quete' in cuq'uin chakaja' ja rixoki' ja mal-cani' ja recamnak chic ja quichajilal in ne'ato'o' nak c'o rjawaxic chique. In jun chic, naban cuenta awi' chwach ja ritzelal ja nqueban ja winak ja xa ruq'uin ja rwach'ulew yukul wi' quec'u'x, naban cuenta awi' utzc'a chi matitz'ilori ja rawanma rmal ja ritzelal.

2

¹ Wach'alal, janila nim ruk'ij ja kajaw Jesucristo in como yukul kac'u'x ruq'uin chewi' maxta jun utz tetz'at in jun itzel. ² Cani' tre jun achi nekaj checojol ja bar emolon wi' ewi', buena rnopk'a' rcojonel puro oro, rwekonel ri', buen tak tziak

rcojonel ja nimak rjil, in chakaja' nekaj chic jun achi ewq'uin congana ti meba', congana lawulo' ti rtziak rcojon. ³ In ixix kas nel ec'u'x trij ja rcojonel buen tak tziak, c'o ta man ta neban tre in nebij tre: —C'o jun tz'ulbal nim ruk'ij wawe' ri', cattz'abe' chwach, nixche' tre. Pro ja c'a ti meba' quewa' nebij tre ri': —Catpe'e tri' owi cattz'abe'e pa tok'ulew, nixche' tre. ⁴ Ja wi queri' neban jari' ni k'alaj wi' chi jun utz netz'at in jun itzel. Ja queri' ix cani' jule' k'etol tak tzij ja xa itzel tak k'etoj tzij ja nqueban.

⁵ Chak'laj wach'alal, camic teya'a' ewxquin tre ja xtinbij chewe ri' ¿la ma ewotak ta c'a chi ja meba'i' wawe' chwach'ulew Dios ercha'on chi ne'oc e biyoma'? Ja ocnak quibiyomal jari' ja yukulbal quec'u'x ruq'uin ja Dios. Eje'e' c'o jun nimlaj herencia ja xtiyataj chique, jari' herencia neq'ueje'e chijutij chipan ja gobierno xin Dios. Queri' rtzujun ja Dios chique e jani' ne'ajo'n rxin.

⁶ Pro ixix neban chique tak meba'i' ni ma ec'o ta. Ja c'a biyoma' lok' ne'ena' pro ¿la ma eje'e' ta c'a biyoma' ja nebano pokon chewe, la ma eje'e' ta c'a biyoma' ja nechararan ewxin pa tak k'etbaltzij?

⁷ ¿La ma eje'e' ta c'a biyoma' chakaja' ja xa itzel netzijon tre ja rubi' ja Jesucristo? pro makana' maquita congana nim ruk'ij ja rubi' ja Jesucristo, in chakaja' ja rubi' ja Jesucristo jari' nataxi pan ecuenta chi echajixic.

⁸ C'o jun ley tz'ibtal can chipan ja rtzobal Dios in jari' ley más na nim ruk'ij, quewa' nbij ri': —Cani' nawajo' kaj awi' ayon queri' c'a tabana' chique ja jule' chic winak que'awajo' chakaja'. Queri' nbij. Wi katzij chi queri' amajon rbanic cani' nbij ja

ley jari' utz ja ramajon rbanic. ⁹ Nowi xa jun utz in jun itzel natz'at jari' il mac nattajini naban in ja ley xin Dios natruchap rmal in nbij chawe chi ma xatniman ta. ¹⁰ Queri' nbij chewe como ja ley xin Dios wi c'o jun punto tre ja ma xanimaj ta, ley xin Dios ari' ja matanimaj in natchap rmal. Queri' nban chawe masqui animan ja jule' chic ley ja rc'an ja rtzobal Dios. ¹¹ Queri' rbanic como ja Dios arja' rbin can chipan ja ley chi: —Ma taban ta rij rwi' ja rawixjayil owi awachajil, ne'e, pro ja mismo Dios bini chakaja' chi: —Ma taban ta camíc, ne'e. Ja c'a rixix masqui ma xeban ta rij tak quewi' ewixjayilal owi ewachajilal pro wi xeban camíc tibij c'a tzij ari' chi ley xin Dios ja ma xenimaj ta. ¹² Ja c'a rixix xa nak ta nebij, xa nak ta neban, bien turkaj chewe chi ja ley xin Cristo ja xokwasanel libre chipan ja kil kamac jari' ley xtoc chewij, jari' xtik'etbex tzij chewij. ¹³ Queri' rbanic como ja wi matapokonaj quewach ja winak, tok xterila' ja nimlaj k'ij xin juicio queri' nban chawe atat chakaja' matipokonax awach. Nowi napokonaj quewach jari' npokonax awach atat chakaja', ja juicio xin Dios matikaj chawij ja tok xtik'et tzij chawij.

* * * * *

¹⁴ Wach'alal, ja wi c'o jun nbij chi c'o yukulbal ruc'u'x ruq'uin ja Jesucristo pro wi ni mta wi' ja rutzil nuban ja nc'utbej chi c'oli ja yukulbal ruc'u'x Ɂla c'o c'a noc wari' ja yukulbal ruc'u'x nech'ob ixix? Ja wi queri' nuban Ɂla ntotaj c'ari' rmal ja yukulbal ruc'u'x nech'ob ixix? ¹⁵ Tzuc'a c'o ta jun kach'alal achi owi ixok congana ta rjawaxic tre,

ni ta tak pena ja tak rtziak rcojon in ni ta majun nutij nojel tak k'ij, ¹⁶ in jun ta c'a chewe quewa' ta nbij tre ri': —Jat c'a, tabana' cuenta awi', xta wil ta ja ratziak ja nacoj in ja natij chakaja', ne'el ta tre. Queri' nbij pro wi majun xuya'el tre ja nc'atzin tre ¿nak c'a noc wari' jule' tzij ja xbijel tre nech'ob ixix? ¹⁷ Queri' c'a rbanic ja yukulbal ac'u'x chakaja' ja wi mta ja rutzil naban ja nac'utbej chi c'oli, in ja wi queri' jari' xa camnak chic ja yukulbal ac'u'x, ni majun rsamaj.

¹⁸ Pro maxla c'o jun nbij chi junwi' ja yukulbal kac'u'x ruq'uin ja Dios in junwi' chi na ja rutzil je'e ja nkaban. Pro anin nbij tre chi ma katzij ta ja yukulbal ruc'u'x ruq'uin ja Dios ja wi mta ja rutzil nuban ja nc'utbej chi ni katzij wi' chi c'oli ja yukulbal ruc'u'x. Ja wi katzij chi c'o yukulbal nuc'u'x ruq'uin ja Dios ma chaka ta c'oli pro nsamaji, ja c'a rutzil ja nban je'e jari' nc'utuwi chi c'oli. ¹⁹ Atat nabij chi c'o jun Dios in xarari' jun in ni rubey wi' ja queri' nabij. Pro ja wi chaka nabij jari' macattotaj rmal, queri' na nquibij demonio, eje'e' chakaja' nquibij chi c'o jun Dios pro maquetotaj rmal ja chaka nquibij, xa c'o jun nimlaj castigo cajal chiquewach in nebirbot rmal. ²⁰ Ja ramajon rch'obic xa mta noc wi'. ¿La matawajo' chi anin nch'ob jutz'it chawach chi ja yukulbal ac'u'x tok mta ja rutzil naban ja nac'utbej chi ni katzij wi' c'o yukulbal ac'u'x jari' xa camnak chic ja yukulbal ac'u'x? ²¹ Ja kamama' Abraham c'oli xuban ojer ja xc'utbej chi c'oli ja yukulbal ruc'u'x ruq'uin ja Dios in rmal ja xuban chewi' tok utz tz'at rmal ja Dios in ban tre cani' mta ril rumac rbanon. Ja c'a xc'utbej jari' tok ma xpokonaj ta xuya' parwi'

altar ja ti rc'ajol rbina'an Isaac chi noc rq'uexwach jun sacrificio, laj xcamsaj chwach ja Dios. ²² Tri' c'a natz'at wi' chi ja yukulbal ruc'u'x ja rAbraham janila samaji, c'oli xuban ja xc'utbej chi ni katzij wi' chi c'o yukulbal ruc'u'x. Arja' xnimaj ja bix tre rmal ja Dios jari' xc'utbej chi ni katzij wi' chi c'o yukulbal ruc'u'x. ²³ In queri' xuban, bantaj cumplir ja tz'ibtal can chipan ja rtzobal Dios ojer, quewa' nbij ri': —Ja rAbraham arja' yuke' ruc'u'x ruq'u'in ja Dios in rumac ja yukulbal ruc'u'x chewi' tok utz tz'at rmal ja Dios in ban tre cani' mta ril rumac rbanon. Queri' ja tz'ibtal can. In bix tre ja rAbraham chakaja' chi amigo xin Dios ne'xi. ²⁴ Tri' c'a netz'at wi' chi ma chaka ta ruyon ja yukulbal ec'u'x nc'atzini ja tok utz nattz'at rmal ja Dios como ni nc'atzin wi' chi naban ja rutzil ja nac'utbej chi ni katzij wi' chi c'o yukulbal ac'u'x ruq'u'in. ²⁵ In cani' xuban chakaja' ja rixok rbina'an Rahab ja xa itzel ixok nabey, xa achi'i' neryarij, arja' c'oli ja xuban in rmal ja xuban chewi' tok utz tz'at rmal ja Dios. Tokori' xuban tok ec'o ca'i' achi'i' xerwawaj pa rochoch ja retakonel rmal ja Josué, xeruto' chipan ja camíc, junwi' chic bey xerutakel wi'. ²⁶ Cani' tre jun achi tok mchita rxula'nbal jari' camnak chic. In queri' c'a tre chakaja' ja yukulbal ac'u'x ruq'u'in ja Dios, tok chaka nabij chi c'oli pro wi mta ja rutzil xin Dios naban chi nac'utbej jari' xa camnak ja yukulbal ac'u'x.

3

¹ Wach'alal, maxta e q'uiy chewe chaka ta xtiquiminla' qui' chipan ja samaj xin Dios chi nequitijoj ja kach'alal. Queri' nbij chewe como

ixix ewotak chi kanojel ja noktijon quixin ja kach'alal, tok xtekajacha' na cuenta chwach ja Dios más na lawulo' nban chake ja wi ma rubey ta kaban. ² Queri' rbanic como kanojelal q'uiy ja kafalta nkaban. Ja wixta c'o jun winak ja ni ta majun tzij nelto pa ruchí' ja nerbanbej ofender winak jari' congana tz'akatnak tre ja rc'aslemal. Ja wixta c'o jun nuban queri' ncowin ta c'ari' nuban cuenta ri' chwach nojelal in maquita xtibe chipan ja ritzelal. ³ Cani' nkaban chique quiej tok nkacoj freno pa quechi' nokquinimaj xa nak ta lugar nekac'amel wi'. ⁴ In caní' tre nimak tak lancha masqui congana nimak masqui congana lawulo' nban tre rmal nimak tak ik' pro xa jun timón congana tino'y nuc'abex rxin in rmalari' ja nbinsan rxin ja lancha ncowini nuc'amel xa bar ta tri' nuc'amel wi'. ⁵ In queri' c'a tre ja kak' ja rok winak, masqui xa tino'y pro congana jun nimlaj samaj nuban. Cani' tre jut'it ti k'ak' ncowini nporoj jun nimlaj c'achelaj. ⁶ Queri' c'a rbanic ja kak', junan ruq'uin ja k'ak'. Ruq'uin ja kak' nwinakarto wi' nojel rwach ja ritzelal ja c'o wawe' chwach'ulew, ni ma c'ayew ta nuyoj ja rac'aslemal. Queri' rbanonto ja kak' ryojonto ja kac'aslemal wawe' chwach'ulew ja rok winak, caní' nuban ja k'ak' nuban camíc pro congana jun nimlaj camíc ja nuban. Ja kak' tok nuban camíc c'o jun k'ak' penak pan infierno jari' ntzijo rxin. ⁷ Ja winak cowinnak erbanon mansar ja chicop in cowinnak chakaja' ertijon xa nak ta chi chicopal cani' chique itzel tak chicop ja netijoni in caní' chique tz'iquin, caní' chique cumatz in caní'

chique chakaja' ja chicop ja rec'o pa mar. ⁸ Pro ni majun winak ncowini nuk'il ta pa ruchí', ja nuban ja kak' ni matuk'il wi' ri', congana itzelal rc'an, cani' nuban ja veneno congana camíc nuban. ⁹ Ja kak' jari' nkacoj tok nkaya' ruk'ij ja katata' Dios in jari' nkacoj chakaja' tok xa itzel noktzijon chique winak pro makana' maquita e imagen xin Dios ja winak. ¹⁰ Ja pa kachi' nelto utz in nelto itzel pro ja queri' wach'alal ni ma rubey ta wi'. ¹¹ ¿La c'o c'a jun ya' nech'ob ixix ja bar ntz'ucto wi' ca'i' rwach ja ya' nelto tri', jule' qui' in jule' c'ay? ¹² Wach'alal ¿la c'o c'a jun mocaj higo nwachij aceituna owi jun mocaj uva la nwachij c'a higo? Jari' ma queri' ta. Nixtac'a ja ta ya' chakaja' xtuya' ta jule' qui' in jule' c'ay.

* * * * *

¹³ Wach'alal, wi ec'oli checojol ja congana jakal quewi' rjawaxic chi ncuc'aj jun utzlaj anma in matiqueya' quek'ij, ja wi queri' nqueban jari' nquic'utbej chi ni katzij wi' chi jakal quewi'. ¹⁴ Pro wi congana quiakarem c'o pa tak ewanma, wi xa por interés necoj ewi' cuq'uin jule' in xa ne'ech'a' jule' chic, ja wi queri' ebanon ¿nak c'a noc wi' ja neya' ek'ij? Ja wi queri' ebanon jari' ma katzij ta chi jakal ewi'. ¹⁵ Ja wi queri' emajon rbanic in wi nbix chewe chi jakal ewi' jari' ma ruq'uin ta Dios penak wi' ja nbix chewe chi jakal ewi', xa xin rwach'ulew, xa quixin winak, xa ruq'uin diablo penak wi'. ¹⁶ Queri' nbij chewe como ja winak wi c'oli ja quiakarem pa tak canma, in ja nqueban je'e wi xa por interés tok nqueban jari' ni c'o wi' síc' ch'a'oj chiquicojol jari' nquiwinakarsbej nojel

rwach ja ritzelal. ¹⁷ Pro ja winak ja jakal quewi' ja ni katzij wi' chi Dios jakyon quewi' quewa' quibanic ri', jun, c'o jun ch'ajch'ojlaj anma cuc'an, in jun chic, matiquec'am rkan síc' ch'a'oj, e utzlaj tak winak, maquech'olini, nqueya' quixquin tre ja nbix chique, nquipokonaj quewach winak, con-gana utzil nquec'ut, ma jun ta utz ma jun ta itzel nquetz'at in chakaja' matiqueban caca' quipalaj. ¹⁸ Ja winak ja matiquec'am rkan síc' ch'a'oj eje'e' ri' ja netajini nquetic jun utzlaj ija'tz ja ni majun síc' ch'a'oj rc'amonto, ja nwachij solo utzil.

4

¹ ¿Bar nwinakarto wi' ja síc' ch'a'oj neban nech'ob ixix? Ja ritzel tak yarinem ja c'o pa tak ewanma jari' nticowi ja síc' ch'a'oj checojol. ² Ja tok c'oli neyarij in wi matiya' chewe neban camíc rmal. In chakaja' nquiakir ewanma chibil tak ewi' in wi matiya' chewe ja regana xa netic ch'a'oj rmal. Matiyataj chewe ja newajo' pro ma chaka ta matiyataj chewe, rumac chi ma chi Dios ta nec'utuj wi'. ³ Owi masqui nec'utuj pro xa ma rubey ta ja rc'utuxic neban chewi' tok matiyataj chewe. Queri' rbanic como ja rech'obon ixix tok xtiyataj chewe xa nixquicot kaj ruq'uin eyon, xa neban ruq'uin nak c'ol egana neban. ⁴ Xa más na yukul ec'u'x ruq'uin ja ntzujuj ja rwach'ulew chwach ja nyuke' ec'u'x ruq'uin ja Dios. ¿La ma ewotak ta c'a nak rc'amonto ja tok yukul ec'u'x ruq'uin ja ntzujuj ja rwach'ulew? Ja tok queri' neban jari' xa nec'ulla'aj ja Dios. Ja winak ja ncajo' nyuke' quec'u'x ruq'uin ja rwach'ulew xa nak ta chi winakil eje'e' ne'oc rc'ulel ja Dios.

⁵ Owi Ɂla xa chaka queri' tz'ibtal can chipan ja rtzobal Dios nech'ob ixix ja tok nbij chake chi ja rEspíritu xin Dios ja yatajnak chake congana nti'on ranma chakij, matirajo' ja junwi' chi ta xtiyuke' wi' kac'u'x? ⁶ Pro janila ja rutzil nuya' chake cani' tz'ibtal can chipan ja rtzobal Dios, quewa' nbij ri': —Ja Dios nuya' ja rutzil chique ja nebano takno'y chwach pro nch'ojin cuq'uin ja nquena' kaj chi congana e nimak. Queri' tz'ibtal can. ⁷ Teya'a' ewi' pa ruk'a' ja Dios, cow quixpe'e chwach ja Satanás in arja' nanmaji chewach. ⁸ Quixtiloc ruq'uin ja Dios in arja' chakaja' ntiloc ewq'uin. Ja rix aj'il ja rix ajmaqui' rjawaxic chi neya' can ja ritzelal. Ja rixix ja xa caca' ec'u'x rjawaxic chi nech'ach'ojirsaj ja rewanma. ⁹ Titi'on c'a chewe ja rewil emac ja rebanon in quixok' rmal chakaja'. Ma quixtzeben chi ta rmal ja quicotemal xin rwach'ulew, ja neban quixok' rmal ja rewil emac in quixbison rmal. ¹⁰ Tebana' takno'y chwach ja kajaw Dios, ja c'a wi neban takno'y chwach nerila' na jun k'ij tok arja' xtuya' chewe chi nimak ek'ij.

* * * * *

¹¹ Wach'alal, ma tetzijoj ta ewi'. Ja tok natz-ijoj awi' owi natoc at cani' k'etol tzij chiquij ja kach'alal jari' junan ruq'uin ja xa itzel natz'at ja ley xin Cristo, jari' junan ruq'uin ja nacoj awi' ayon pa rq'uexwach ja ley. Ja wi queri' naban jari' ma ley ta ja nanimaj, xa nacoj awi' ayon chi at k'etol tzij. ¹² Pro xa ruyon ja Dios ja Yo'l ley, xa ruyon arja' K'etol Tzij, ruyon arja' ncowini natruto' owi natrutakel chijutij chipan ja nimlaj

rpokonal. Pro atat ¿nak c'a atocnak wi' tok nak'et
tzij trij jun awach winak?

13 Camic nwajo' nintzijon ewq'uin ja quewa' nebij ri': —Seguro nokbe camic owi chwak pa jun tinamit in jun juna' nokeq'ueje' tri', nekabana' jun negocio in nkach'ec kapwok, nixche'e. 14 Queri' nebij pro ja kac'aslemal ma kotak ta nak la xin chwak xin cabij. ¿La ma ewotak ta c'a nak rbanic ja kac'aslemal chi junan ruq'uin jule' sutz' nwinakar nojoj in xa jurata nq'uis kaj chic? 15 Ja kas rubey quewa' ta nebij ri': —Ja wi rvoluntad ja kajaw Dios xtuya' más ja kac'aslemal nkaban c'ari' ja kach'obon, quixche'e. 16 Pro ja neban ixix congana ix nimak nena' kaj, neya' ek'ij, in ja tok queri' neban jari' congana itzel na chwach ja Dios. 17 Ja wi c'o jun utzil ja yatal chawij chi naban, ja wi awotak chi yatal chawij chi naban in wi c'a mata-ban jari' il mac ja naban chwach ja Dios.

5

1 Camic nwajo' nintzijon cuq'uin ja biyoma'. ¿Nak tre tok matiqueya' síc', nak tre tok maque'ok' rmal ja nimlaj juicio ja cajal chiquewach? 2 Ja quimeba'il ja quimolon ruchi' xa nak'ayi in ja quitziak ja nimak rjil xa ntij cumal chicop. 3 Ja oro in plata ja c'o cuq'uin xa nyojtaji, xa nk'uxari. Ja tok xa nk'uxari jari' nuc'ut chikawach chi ma xquecoj ta chi quito'ic ja winak in congana nquetij na rpokonal rmal ja queri' queban. Ja c'a k'ux jari' retal chi neq'ueje' chipan jun nimlaj rpokonal cani' chipan jun k'ak' neq'ueje' wi'. Chaka queri'

quimolon ruch'i' ja quimeba'il pro ja juicio cajal chiquewach xin q'uisbal tak k'ij. ⁴ Pakasa' quimoso ja ma xquetoj ta quek'ij pa rtiempo cosecha ja tok xesamaj cuq'u'in kas k'alawachili ma xequetoj ta in jari' Dios bien rotak ja queban chique. Ja c'a moso eje'e' ne'ok' rmal ja quijil in ja rok'ej nqueban nc'axax rmal ja nimlaj kajaw Dios. ⁵ Ja biyoma' janila ja meba'il c'o cuq'u'in in janila equicotnak chipan wawe' chwach'ulew pro c'o jun nimlaj rc'ayewal cajal chiquewach, cani' nban tre jun wacax tok nchak'aji nc'amarel pa rasta chi npoch'i. ⁶ Ja c'a utzlaj tak winak quek'et tzij chiquij chi xequicamsaj, eje'e' ni majun nak ta quitobej ta qui' pa quek'a'.

* * * * *

⁷ Rmalc'ari' wach'alal nbij chewe, tecoch'o' ewach chipan nojel ja rpokonal in ni ta quirwari' ebanon ja tok xtipi chic jutij ja kajaw Jesucristo. Cani' nuban ja rajchonla' c'o rpaciencia chi raybexic ja ca'i' tiempo xin jab in chakaja' c'o rpaciencia chi raybexic ja tiempo ja xtiwachin wi' ja rtijco'm. ⁸ Queri' c'a chewe ixix chakaja', tiq'ueje'e ja repaciencia, cow quixpe'i como xa nnakajinto ja tiempo tok xtipi chic jutij ja kajaw Jesucristo. ⁹ Wach'alal, ja rpokonal ixc'o wi' maxta techap ewi' rmal, queri' nbij chewe utzc'a chi matik'et tzij chewij. Queri' nbij chewe como xa nnakajinto ja tiempo rxin ja K'etol Tzij jari' Jesucristo. ¹⁰ Queri' ta neban ja cani' queban ja ojer tak profeta ja xebini ja rtzobal ja kajaw Dios, eje'e' quetij ja rpokonal pro q'ueje'e ja quipaciencia chi rcoch'ic. ¹¹ Turkaj chake ja nkabij chique ja cow xepe'e

chipan ja rpokonal, co chique, nokche' chique. Ixix ec'waxan nak xuban ja Job ojer, arja' cow pe'e chipan ja rpokonal in ja pa rq'uisbal congana ja rutzil yataj tre rmal ja Dios. Tri' c'a nkatz'at wi' chi ja Dios janila npokonaj kawach.

¹² Pro ja xtinbij chic chewe camic ri' wach'alal más chi na nim ruk'ij. Ja tok c'oli nebij je'e maxta quewa' tebij ri': —Por Dios ni katzij wi' ja nmajon rbixic, maxta quixche'e. Ja neban, ni tebij rubi', wi can, can catche'e, nowi ma can ta, ma can ta catche'e. Chakaja' ma tenataj ta ja rwach'ulew nixtac'a c'o ta jun nak ta nenataj ja ta ri' xtecoj ta ebase chi ni katzij wi' ja nebij. Quirtari' neban jut'it utzc'a chi matik'et tzij chewij rmal ja Dios.

¹³ Ja tok c'o jun chewe ja lawulo' rbanon tibana' orar. Ja c'a wi c'o jun chewe ja congana nquicoti tibixaj rubi' ja Dios. ¹⁴ Ja c'a wi c'o jun yawa' chewe quersiq'uij ja kach'alal ja rec'ayon ewxin. Eje'e' tok ne'ekaji nqueban orar ruq'uin in pa rubi' ja kajaw Jesucristo nquecoj can aceite tre. ¹⁵ Ja nebanowi ja roración wi yukul quec'u'x ruq'uin ja Jesucristo chi rbanic ja roración ja yawa' ntzuri, ja kajaw Jesucristo arja' nto'o rxin chipan ja yobil. In wi c'o ril rumac rbanon ja yawa' chakaja' ncuytaji.

¹⁶ In queri' chewe ixix chakaja', wi c'ol ewil emac ebanon techolo' chibil tak ewi' in kabana' orar pa kacuenta chibil tak ki'. Quirtari' neban jut'it utzc'a chi nixtzuri. Ja rac'aslemal ja wi utz ntz'at rmal ja Dios in tok naban oración congana jun nimlaj samaj nuban ja raworación. ¹⁷ Cani' xuban ja rElías ojer arja' como winak xa ok junan ruq'uin pro nojel ruc'u'x nojel ranma xc'utuj tre ja Dios chi majun jab nkaji. In queri' xuban, oxi' juna' in

nic'aj ni majun jab kaji. ¹⁸Ja c'a tok xuban chic jutij ja roración kaji ja jab in ja rwach'ulew xumaj chic jutij rya'ic je'e ja cosecha.

¹⁹Wach'alal, wi c'o jun chewe nuya' can ja utzlaj tijonem xin Jesucristo ja kaniman, ja c'a wi c'o jun nmelonpi chic jutij rxin chipan ja utzlaj tijonem jari' congana utz ja nuban. ²⁰Kas bien tech'obo', ja wi c'o jun aj'il ajmac nemelojto chipan ja bar tzaknak wi' quewa' rc'amonto ri', ja raj'il ajmac arja' ntotaji chipan ja camíc in ja c'a ril rumac rbanon masqui q'uiy jari' ncuytaji.

Ja C'ac'a Chominem
New Testament in Tz'utujil Western; tzj
(GT:tzj:Tz'utujil)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tz'utujil

Dialect: Western

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tz'utujil [tzj] (Western), Guatemala

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tz'utujil

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

9edbc891-45bd-575d-b4d1-5ba8f0ea4ba8